

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Філологічний факультет освітніх технологій
Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методика навчання другої іноземної мови в закладах загальної середньої освіти

галузь знань	А Освіта (01 Освіта/ Педагогіка)
спеціальність	А4 Середня освіта (014 Середня освіта)
спеціалізація	А4.022 Німецька мова та зарубіжна література (014.022 Німецька мова та зарубіжна література)
рівень вищої освіти	другий (магістерський) рівень
освітня програма	Німецька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов
статус дисципліни	нормативна

Форма навчання	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС	<u>3</u>
Форма підсумкового контролю	<u>залік</u>

КИЇВ – 2025

Розробник:

Свиридюк Віра Петрівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов

Схвалено

на засіданні кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов
25 червня 2025 року, протокол № 20.

Завідувачка кафедри

Валентина ЧЕРНИШ

1. Мета вивчення навчальної обов'язкової дисципліни *„Методика навчання другої іноземної мови в закладах загальної середньої освіти”*: формування та вдосконалення у студентів пешого курсу магістратури професійно орієнтованої компетентності під час навчання іноземної мови учнів у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО). Дисципліна сприяє формуванню інтегральної компетентності фахівця, а саме здатності розв'язувати складні завдання і проблеми в галузі методики навчання німецької мови, другої іноземної мови та зарубіжної літератури в процесі професійної діяльності та навчання, що передбачає проведення досліджень та використання сучасних освітніх концепцій, інноваційних методів і технологій навчання, зазначені в освітній програмі *«Німецька мова і друга західноєвропейська мова, зарубіжна література, методика навчання іноземних мов»*. Професійною домінантою цієї освітньої програми є формування здатності здійснювати інноваційну діяльність, розв'язувати складні завдання і проблеми у майбутній професійній діяльності вчителя німецької мови, зокрема організовувати та реалізовувати процеси формування в учнів ЗЗСО іншомовної комунікативної компетентності з другої іноземної мови.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану) – 3 кредити ЄКТС; **90 год.**, у тому числі:

Лекції	14 год.
семінарські заняття	0 год.
семінарсько-практичні заняття	16 год.
консультації	0 год.
самостійна робота	60 год.

3.Програмні результати навчання :

ПРН 1. Здатність здійснювати усну й письмову комунікацію державною мовою під час виконання службових обов'язків та науково-дослідницької діяльності.

ПРН 5. Здатність визначати предметний зміст і послідовність його опрацювання з урахуванням вимог державного стандарту освіти, типових освітніх програм, попередніх результатів навчання учнів, їх освітніх потреб; застосовувати міжпредметні зв'язки та інтеграцію змісту різних навчальних предметів (інтегрованих курсів) під час підготовки та проведення навчальних занять; формувати в учнів ключові компетентності, застосовувати технології розвитку критичного мислення.

ПРН 6. Здатність визначати цілі й прогнозувати результати освітнього процесу з формування іншомовної комунікативної компетентності учнів на різних етапах навчання, добирати та моделювати його зміст на засадах компетентнісного, діяльнісного, особистісно зорієнтованого підходів та аналізувати результати навчання учнів.

ПРН 7. Здатність планувати освітній процес, розробляти уроки німецької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури і виховні заходи різних типів, зокрема й для проведення в дистанційному або змішаному режимі, застосовувати сучасні та інноваційні технології, визначати методи і прийоми навчання; аналізувати, добирати і розробляти засоби навчання залежно від поставленої освітньої мети, враховуючи вікові та індивідуальні особливості учнів.

ПРН 8. Здатність визначати цілі та об'єкти контролю, розробляти критерії та обирати інструменти оцінювання відповідно до специфіки навчальної дисципліни (німецької мови, другої іноземної мови, зарубіжної літератури); здійснювати моніторинг результатів навчання.

ПРН 9. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук інформації і критично її оцінювати, оперувати нею у професійній і науково-дослідницькій діяльності; послуговуватися відкритими електронними (цифровими) освітніми технологіями для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та наповнювати власне е-портфоліо.

ПРН 10. Здатність застосовувати наявні і розробляти нові електронні освітні ресурси для

забезпечення потреб різних форм навчання, зокрема дистанційного та змішаного, з урахуванням реалій сучасних комунікацій, освітніх потреб та індивідуальних особливостей учнів.

ПРН 11. Здатність планувати і здійснювати освітній процес з урахуванням вікових та інших особливостей учнів (їхніх здібностей, інтересів, потреб, можливостей і досвіду) та мотивувати учнів до навчально-пізнавальної діяльності; складати (брати участь у складанні) індивідуальну програму розвитку та/або індивідуальний навчальний план учня (за потреби), сприяти формуванню індивідуальної освітньої траєкторії учнів.

ПРН 15. Здатність створювати умови, що забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища та формувати сприятливу атмосферу у класі, що базується на взаємопідтримці між учнями, батьками та іншими вчителями; добирати або створювати засоби навчання з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб кожного учня; залучати батьків і учнів до створення безпечного освітнього середовища.

ПРН 17. Здатність організовувати освітній процес з німецької і другої іноземної мови та зарубіжної літератури; застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності учнів з урахуванням їхніх вікових та інших індивідуальних особливостей з метою забезпечення якості освіти; здійснювати пошук нових сучасних форм організації навчання і використовувати їх у педагогічній діяльності.

ПРН 18. Здатність здійснювати різні види оцінювання результатів навчання учнів з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання; застосовувати формувальне оцінювання з метою підтримки учнів в освітньому процесі з урахуванням компетентнісного та особистісно-орієнтованого підходів і аналізувати результати навчання учнів.

ПРН 19. Здатність застосовувати в педагогічній діяльності наукові методи пізнання, досліджувати освітні інновації, диференційовано та індивідуалізовано застосовувати інноваційні форми, методи, прийоми, засоби навчання; визначати ефективність їх застосування в освітньому процесі з урахуванням потреб та інтересів здобувачів освіти; взаємодіяти в професійних спільнотах з питань інноваційної діяльності.

4. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів)

Під час вивчення дисциплін «Методика навчання англійської мови і культури в закладах вищої освіти» всі студенти зобов'язані неухильно дотримуватися Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти; денна і заочна форми здобуття освіти). Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- ✓ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- ✓ посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ✓ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ✓ надання достовірної інформації про результати власної навчальної, наукової (творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Відповідно до чинного законодавства порушенням академічної доброчесності вважається академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання, шахрайство, пропонування чи отримання неправомірної винагороди за оцінювання результатів успішності завдань освітнього процесу, використання родинних або службових зв'язків за отримання позитивної або вищої оцінки під час проходження будь-якого виду контролю знань. У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності безпосередньо під час проходження поточного, модульного і семестрового контролю чи при

перескладанні академічної заборгованості науково-педагогічний працівник (екзаменаційна комісія) припиняє проходження здобувачем вищої освіти контролю, йому / їй і всім присутнім у навчальній аудиторії повідомляється про встановлення факту порушення академічної доброчесності, розкривається сутність цього факту. Науково-педагогічний працівник (екзаменаційна комісія) згідно зі встановленими кафедрою критеріями оцінювання виставляє студентів, який порушив / яка порушила академічну доброчесність, 0 (нуль) балів (у 100-бальній шкалі) чи / і оцінку «незадовільно» в 4-бальній системі за проходження того чи того контролю. Не пізніше наступного робочого дня науково-педагогічний працівник (екзаменаційна комісія) письмово інформує завідувача кафедри і декана факультету про факт порушення академічної доброчесності, обставини виявлення цього факту. У разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності під час перевірки письмових робіт поточного, модульного і семестрового контролю результатів навчання чи при перескладанні студентами академічної заборгованості (за відсутності здобувача вищої освіти) науково-педагогічний працівник (екзаменаційна комісія) згідно зі встановленими кафедрою педагогіки, методики викладання іноземних мов й інформаційно-комунікаційних технологій критеріями оцінювання виставляє студентів, який порушив / яка порушила академічну доброчесність, 0 балів (у 100-бальній шкалі) чи / і оцінку «незадовільно» в 4-бальній системі за проходження того чи того контролю. Не пізніше наступного робочого дня науково-педагогічний працівник (екзаменаційна комісія) повідомляє безпосередньо здобувачеві вищої освіти про факт порушення академічної доброчесності, а також письмово інформує завідувача кафедри і декана факультету про факт порушення академічної доброчесності, обставини виявлення цього факту.

4.1. форми та критерії оцінювання студентів

- Семестрове оцінювання:

Навчальна дисципліна «*Методика навчання другої іноземної мови в закладах загальної середньої освіти*» складається з двох модулів у 2-му семестрі.

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів реалізується за такою технологією. Оцінюються такі складники:

Аудиторна та самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
50 балів	50 балів

Рейтинг модуля обчислюється таким чином.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0». У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота (виконується перед заліком):

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульні контрольні роботи з дисципліни. Модульні контрольні роботи можуть оцінюватися в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)). Ці оцінки трансформуються в

рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

«відмінно»	– 50 балів;
«добре»	– 40 балів;
«задовільно»	– 30 балів;
«незадовільно»	– 20 балів;
Неявка на МКР	– 0 балів;

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру і рейтингового бала за МКР. Максимальний рейтинговий бал студента становить 100 балів.

Критерії оцінювання МКР

№ завдання	Кількість балів за завдання	Кількість балів за одне завдання	Критерії оцінювання	Параметри оцінювання
1	15	1 (1x 15)	- правильність відповіді; - повнота відповіді; - точність формулювань і коректне вживання наукової термінології	- правильність відповіді – 5 балів (б.) - повнота відповіді – 5 б. - точність формулювань і коректне вживання наукової термінології – 5 б.
2	15	1 (1x 15)	- правильність і повнота відповіді; - відповідність інструкції; - правильність прогнозування потенційних міжкультурних непорозумінь; - адекватність розуміння і перекладу мовних і мовленнєвих одиниць з соціокультурною специфікою	- правильність і повнота відповіді – 4 б. - відповідність інструкції – 3 б.; - правильність прогнозування потенційних міжкультурних непорозумінь – 3 б. - адекватність розуміння і перекладу мовних і мовленнєвих одиниць з соціокультурною специфікою – 5 б.
3	20	20 (1x20)	- правильність і повнота відповіді; - відповідність інструкції; - доцільність і ефективність запропонованих вправ	- правильність і повнота відповіді – 5 б. - відповідність інструкції – 5 б. 2. доцільність і ефективність запропонованих вправ – 10 б.
Загальна кількість балів: 50				

2. Підсумкове оцінювання – залік

Вимоги до заліку

Об'єкти контролю:

Володіння професійно-орієнтованими вміннями вчителя ІМ і культурного посередника у межах модулів та рівень засвоєння теоретичних знань з тем модулів.

Форми контролю: усна співбесіда

Критерії оцінювання:

Усна співбесіда оцінюється за критеріями:

- відповідність змісту;
- повнота і ґрунтовність викладу;
- термінологічна коректність;
- здатність до обґрунтування запропонованих рішень.

Схема оцінювання:

Усна співбесіда оцінюється відповідно до визначених критеріїв за шкалою «зараховано», «не зараховано».

№	Критерії оцінювання	Шкала оцінювання	
		«зараховано»	«не зараховано»
1.	Відповідність змісту	Відповідь студента повністю / в основному відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені чітко.	Відповідь студента лише частково відповідає / не відповідає змісту питання. Основні проблеми визначені нечітко / невизначені
2.	Повнота і ґрунтовність викладу	Основні проблеми повністю і ґрунтовно розкриті.	Основні проблеми розкриті лише частково і без належної глибини / зовсім не розкриті.
3.	Термінологічна коректність	Студент досить вільно користується науковою термінологією.	Студент майже не користується науковою термінологією.
4.	Здатність до обґрунтування практичних рішень і пропозицій для формування лінгвосоціокультурної компетентності майбутніх учнів ЗСО	Студент здатний / загалом здатний / теоретично обґрунтувати вибір власних запропонованих рішень.	Студент нездатний теоретично обґрунтувати вибір і доцільність запропонованих рішень.

Оцінка «**зараховано**» виставляється за умови, якщо відповідь студента повною мірою відповідає всім зазначеним критеріям.

Оцінка «**не зараховано**» виставляється за умови, якщо завдання оцінено за двома з шести критеріїв як «не зараховано».

- **умови допуску до заліку:** повне виконання програми курсу, відпрацювання пропущених лекцій і практичних занять, успішне виконання МКР.

4.2. Організація оцінювання (обов'язково зазначається порядок організації передбачених робочою програмою навчальної дисципліни форм оцінювання із зазначенням орієнтовного графіка оцінювання):

Поточне оцінювання полягає у визначенні рівня підготовки магістранта до практичного заняття і якості виконання професійно орієнтованого завдання у процесі самостійної позааудиторної роботи.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів

Рівень підготовки студента до практичного заняття (теоретичні знання з теми заняття) оцінюється за **5-ти бальною** шкалою.

Кількість балів	Критерії оцінювання
5 балів	Відповідь є повною, ґрунтовною, з підкріпленням теоретичного викладу прикладами німецькою мовою; студент коректно оперує відповідною термінологією і суттєво доповнює відповіді інших, що є свідченням його систематичної підготовки до занять.
4 бали	Відповідь є переважно повною і ґрунтовною, але не підкріплена прикладами німецькою мовою; студент коректно оперує науковою термінологією і суттєво доповнює відповіді інших.
3 бали	Відповідь є неповною, неточною, не підкріплена прикладами німецькою мовою; студент припускається помилок щодо вживання термінології і фрагментарно доповнює відповіді інших.
2 бали	Відповідь є фрагментарною, не підкріплена прикладами німецькою мовою; студент припускається помилок щодо вживання термінології і не доповнює відповіді інших.
1 бал	Відповідь демонструє лише початкові уявлення студента про предмет обговорення і низький рівень володіння термінологією; студент не може навести доцільні приклади німецькою мовою, відповіді інших не доповнює.

Студент отримує **0 балів**, якщо був присутній на семінарсько-практичному занятті, але не взяв участь в обговоренні його питань, або не відвідав його. У випадку, якщо студент не відвідав принаймні одне семінарсько-практичне заняття, він допускається до заліку лише за умови його (їх) відпрацювання.

Самостійна позааудиторна робота полягає у виконанні *професійно орієнтованих завдань* для самостійної роботи до кожного семінарсько-практичного заняття і має на меті формування і розвиток іншомовних міжкультурних і професійно-орієнтованих умінь студента як майбутнього учителя німецької мови. Виконані завдання демонструються студентами під час семінарсько-практичного заняття у процесі усної співбесіди, обговорення проблем заняття, демонстрації виконаних завдань, професійно орієнтованої рольової гри, аналізу кейсів тощо. Максимальна оцінка за виконання професійно орієнтованого завдання – **5 балів**. За невиконання професійно орієнтованого завдання студент отримує **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної позааудиторної роботи магістрантів

5 балів	Завдання для самостійної роботи виконано з повним дотриманням інструкції; ураховано вимоги чинної робочої програми вибіркової дисципліни; коректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; змістовні і мовні помилки відсутні.
----------------	--

4 бали	Завдання для самостійної роботи виконано з повним дотриманням інструкції; ураховано вимоги чинної робочої програми вибіркової дисципліни; коректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; допущено декілька змістовних і мовних помилок.
3 бали	Завдання для самостійної роботи виконано з частковим дотриманням інструкції; ураховано вимоги чинної робочої програми вибіркової дисципліни; коректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; допущено декілька змістовних і мовних помилок.
2 бали	Завдання для самостійної роботи виконано з частковим дотриманням інструкції; частково ураховано вимоги робочої програми вибіркової дисципліни; коректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; допущена значна кількість змістовних і мовних помилок.
1 бал	Завдання для самостійної роботи виконано з частковим дотриманням інструкції; не враховано вимоги чинної робочої програми вибіркової дисципліни; некоректно визначено прийоми і засоби, необхідні для виконання завдання; допущено дуже багато змістовних і мовних помилок.

Після вивчення дисципліни напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне поточних оцінок за ці види роботи (помножити на 10) з округленням до десятої частки, що є **рейтинговим балом** студента за роботу протягом семестру (**максимум – 50 балів**).

4.3.Орієнтовний графік оцінювання

№	Назва теми	Види контролю
1	Аналіз чинних програм з НМ як другої іноземної для ЗЗСО	Усна співбесіда Тестування письмове
2	Аналіз фрагментів уроків з формування мовних і мовленнєвих компетентностей	Усна співбесіда Тестування письмове Демонстрація пошукових виконаних завдань
3	Вправи для формування навичок і вмінь мовленнєвих комунікативних компетентностей. Класифікація та характеристика вправ різних типів та видів.	Тестування письмове Демонстрація виконаних пошукових завдань
4	Специфіка добору засобів навчання для формування навичок і вмінь другої іноземної мови на основі урахування першої іноземної мови	Тестування письмове Демонстрація виконаних пошукових і викладацьких завдань
5	Вправи для формування навичок і вмінь мовних комунікативних компетентностей. Класифікація та характеристика вправ різних типів та видів.	Усна співбесіда Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань трьох рівнів складності

6.	Формувальний та підсумковий контроль сформованих навичок і вмінь з другої іноземної мови	Усна співбесіда Тестування письмове Демонстрація виконаних завдань Презентація фрагменту уроку з контролю та оцінювання сформованих навичок і вмінь
7.	Вправи для формування лінгвосоціокультурної компетентності, порівняння мовних і мовленнєвих розбіжностей з рідною та другою іноземними мовами	Усна співбесіда Презентація фрагменту уроку формування лінгвосоціокультурної компетентності
8.	Модульна контрольна робота (МКР)	Письмова МКР

4.4. Шкала відповідності оцінок

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

5. Тематичний план занять

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Денна форма				Заочна форма		
	Разом	у тому числі			Разом	у тому числі	
Лекції		Семін.-практ. Заняття	Самостійна робота	Лекції	Семін.-практ заняття	Самостійна робота	
Модуль 1							
Змістовий модуль 1.							
Загальні методичні основи формування іншомовної комунікативної компетенції учнів у процесі викладання іноземних мов у ЗЗСО							
Тема 1. Нормативно-правова база іншомовної освіти в Україні в контексті білінгвізму.	8	2	2	3			
Тема 2. Методика формування мовних комунікативних навичок і вмінь з другої іноземної мови, контролю та оцінювання в умовах білінгвізму	8	2	2	3			

Тема 3. Методика формування мовленнєвих навичок і вмінь в умовах білінгвізму у ЗЗСО. Особливості, розбіжності з іншою іноземною мовою. Розробка дидактичних матеріалів для навчання другої іноземної мови. Використання сучасних засобів навчання з метою дегіталізації освітнього процесу	8	2	2	4			
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	24	6	6	10	-	-	-
Змістовий модуль 2.							
Взаємозв'язки і взаємозумовленість культури і мови, культури і мовлення							
Тема 1. Теоретичні основи навчання другої та подальшої іноземних мов. Основні розбіжності філологічного базису навчання другої іноземної мови у порівнянні із першою іноземною мовою	16	2	2	12			
Тема 2. Цілі і завдання навчання другої іноземної мови у різних закладах загальної середньої освіти. Особливості в організації освітнього процесу навчання другої іноземної мови.	16	2	2	12			
Тема 3. Аналіз чинних програм з другої іноземної для ЗЗСО. Специфіка добору засобів навчання для формування навичок і вмінь другої іноземної мови на основі урахування першої іноземної мови	16	2	2	12			
Тема 4. Формування мовних компетентностей в умовах білінгвізму	18	2	4	14			
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	66	8	10	50			
Усього годин	90	14	16	60			

6.Рекомендовані джерела (у тому числі Інтернет-ресурси)

Основна (базова):

- Бігич, О. Б., Бориско, Н., Ф., Борецька, Г. Е. та ін. (2013). *Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика* : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів. С. Ніколаєва (Ред.). Ленвіт.
- Білозір, О.С. (2022). *Розвиток полілінгвальної компетентності учнів профільної школи на засадах дидактики багатомовності* [дис. канд. пед. наук]. Кривий ріг. Україна.
- Гаманюк В. (2017). Навчання другої іноземної мови у системі загальної освіти в Україні: проблеми та перспективи. *Педагогіка вищої та середньої школи. 1. 50.* 116-124.
- Казачінер, О.С. (2013). Підготовка вчителів до викладання другої іноземної мови з 5 класу в системі післядипломної педагогічної освіти. *Наукові записки кафедри педагогіки. 32.* 94–104.
- Коваль, Т.І., Сисоєва, С.О., Сущенко, Л.П. (2009). *Підготовка викладачів вищої школи: інформаційні технології у педагогічній діяльності: Навч.-метод. посібник*. Вид.центр КНЛУ.
- Тарнопольський, О.Б., Кабанова, М.Р. (2020). *Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник*. Університет імені Альфреда Нобеля.

Додаткова:

- Бакум, З. П., Пальчикова, О. О., Костюк, С. С. (2019). Навчання іноземних мов: крос- культурний підхід [монографія]. ФОП Осадца Ю. В.
- Верлань, А.Ф. Тверезовська, Н.Т. (1998). Дидактичні принципи в умовах традиційного і комп'ютерного навчання. *Педагогіка і психологія. 3,* 126-132.
- Голік, О.Б. (2010). Педагогічна майстерність: організаційно-управлінський аспект: Навчальний посібник. Вид-во "Ноулідж" (Донецьке відділення).
- Задорожна, І.П. (2011). Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки [монографія]. Вид-во ТНПУ.
- Леган, В. (2011). До проблеми методів викладання іноземної мови. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. 23,* 72-74.
- Нова українська школа (2016). Концептуальні засади реформування середньої школи. Міністерство освіти і науки України. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
- Сідун, М.М., Полонська, Т.К. (2018). Лінгводидактичні засади навчання іноземних мов у закладах вищої педагогічної та загальної середньої освіти: [монографія]. МДУ.
- Полонська, Т., Пасічник, О., Горошкін, І. (2022). Формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетентності учнів 5–6 класів гімназій : методичні рекомендації . Редько В. (Ред.). [Електронне видання]. Педагогічна думка.
- Редько, В. Г. (2022). Шкільний підручник іноземної мови: проектування, конструювання, апробація : [монографія]. [Електронне видання]. Педагогічна думка.
- Яшенкова, О.В. (2010). Основи теорії комунікації : навч.посіб. ВЦ "Академія".
- Hüther, G. (2020). Die Ausbildung von Metakompetenzen und Ich-Funktionen während der Kindheit in: Herrmann U. (Hrsg.) *Neurodidaktik. Grundlagen für eine Neuropsychologie des Lernens. 3.Auflage.* Beltz. S.78-88.
- Jaworska, M. (2016). Individualisierung des Fremdsprachenlern- und Lehrprozesses durch Öffnung des Unterrichts, (w:) A. D. Jarzabek (red.), Anfang. Sprachdidaktische

7. Сайти видань кафедри педагогіки та методики навчання іноземних мов

- "Вісник КНЛУ. Серія "Педагогіка та психологія" Режим доступу: <http://visnyk-pedagogy.knlu.edu.ua>
- Науково-методичний журнал «Іноземні мови» Режим доступу: <http://fl.knlu.edu.ua>
- Освітній сайт КНЛУ: <http://m.knlu.edu.ua/course/index.php?categoryid=13>
- Кафедра педагогіки та методики навчання іноземних мов: <http://methods.knlu.edu.ua/>

Сайти бібліотек

Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. –

Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. –
Режим доступу: <http://www.dnpb.gov.ua>
Національної парламентської бібліотеки України. –
Режим доступу: <http://www.nplu.org>
Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка. –
Режим доступу: <http://korolenko.kharkov.com>
Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. –
Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua>
Державної науково-технічної бібліотеки України. –
Режим доступу: <http://gntb.gov.ua>
Одеської національної наукової бібліотеки України. –
Режим доступу: <http://www.odnb.odessa.ua>
Українського інституту науково-технічної і економічної інформації. –
Режим доступу: <http://www.uintei.kiev.ua>
Інформаційний портал «Знання» [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <http://znannya.info>
Єдине освітнє інформаційне вікно України [Електронний ресурс]. –
Режим доступу : <http://www.osvita.com>
Науковий журнал «Creative Education»
Режим доступу: <http://www.Scirp.org/journal>

Сайти зарубіжних представництв

<http://www.britishcouncil.org.ua>
<http://institutfrancais-ukraine.com/>
<http://ave.cervantes.es/>
<http://www.coe.int/>
<http://www.goethe.de/ins/ua/kie/deindex.htm>
http://www.daad.org.ua/de/daad_ukraine.htm
<http://www.ecml.at/>

Сайти освітніх порталів

http://intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_e-magazine_pedagogical_science_vypuski_n4_2010_st_11/
<http://lib.oa.edu.ua/files/15.doc>
<http://filolingvia.com/publ/44-1-0-118>
https://vk.com/topic-13358257_27897369
<http://filolingvia.com/publ/45-1-0-91>
<http://ilolingvia.com/publ/45-1-0-128>
http://www.osvita.ua/school/lessons_summary/education/45122/
http://www.rusnauka.com/30_NIEK_2009/Philologia/54127.doc.htm
<http://www.lib.oa.edu.ua/files/15.doc>
http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/soc_gum/.../korol.pdf
http://www.confcontact.com/2013.../15_Evdokimova_Lisogor.html
<http://www.intkonf.org/skurativska-mo-suchasni-metodi-ta-tehnologiyi-vikladannya-inozemnih-mov-u-vischii-shkoli-ukrayini/>
http://www.nbuv.gov.ua/old_jrn/soc_gum/.../korol.pdf
<http://www.web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/ped-1.../026-30.pdf>